

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre
8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
hová a lapot illető közlemények és az előfizetések kü-
lendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Tartsunk össze.

Zombor, június 26.

A testvérharc gyöngítette meg mindenkor azt a világraszóló erőt, ami a magyar nemzetben rejlik. Az évezredes harcok nyomán kelt dicsőséges küzdelmek nagyobb fényt, gazdagságot és teljes szabadságot biztosíthattak volna Magyarországnak, hogyha az örökös belviszály, az egymás ellen való harc nem tizedelte volna meg a nemzet nagyjait. Heroszaink a csatatereken, a bitófán vagy örökös száműzésben, távol a hazától idegen földön pusztultak el.

Nincs talán a világon nemzet, mely annyit küzdött volna hazájáért, mint a magyar, a testvérharc azonban mindenkor meggyöngítette azt az erőt, ami megtudta teremteni hazánknak azt a korszakát, amikor tengerek mosták a hatalmas magyar nemzet birodalmát.

Elmultak ezek a dicsőséges szép idők. A nagy kulturnemzetek azt se tudják létezik-e Magyarország! És ez azóta van, amióta Ausztria körme közé kapta ezt a szerencsétlen országot; az átkos agyarkodás, az örökös pártviszály, a hatalmi vágy utáni tülekedés tönkretette a nemzet erejét, megrendítette ellenállóképességét, lerombolta a vezetőkben alapozott hitét, bizalmát.

Alig kezdünk erősödni, alig hevertük ki valamelyik csapást, még be sem hegedt az egyik seb, dólni kezdett a magyar betegség, az egyenlenség, a hatalmi vágy, hogy sorvassza, hogy gyengítse, hogy pártokra szaggassa e szerencsétlen országot.

Láttuk a darabont korszak alatt. Elég volt néhány lelketlen ember vállalkozása, hogy a nemzet békéje megrendüljön, hogy megállítson erősödésünkben, fejlődésünkben.

Ebben a sivár, szomorú helyzetben a nemzet megriadt, észretért s szembehelyezkedett a kétszínű becsstelen osztrák politikával s lerázta magáról a már-már kezére hurkolódó bilincseket.

A Mannlicher halált osztó csöve meredezett reánk, a megfélemlítés azonban kudarcra végződött, a nemzet szava döntött.

A bizalom, a hit, a remény visszatért a nemzet szívébe, amidőn Kossuth Ferenc, Justh, Apponyi és a többi lelkes hazafiak a jogáért küzdő nemzet élére állottak. Történelmi pillanatok voltak ezek; amikor elsimult minden ellentét s a dolgozni vágyás újra erőt vett a nemzeten.

A rövid békéből elég volt? Megujult a régi átok! Ma ismét pártviszály

dul ebben a szerencsétlen jobb sorsra érdemes országban.

A nemzet összetartása meglazult, míg ellenségeink kétségbeejtően összetartanak.

Ausztria kétszínű és becsstelen politikájára még mindig kaphatók nemcsak egyesek, de pártok, amelyek hatalmi tébolyukért képesek a nemzet legszentebb jogait, alkotmányát odadobni.

Nemzeti érdek, alkotmányunk megmentése kívánja, hogy tartsunk össze és együttes erővel vegyük fel a harcot s verjük el magunkról a minden oldalról reánk forduló ellenséget.

Bizunk Kossuth megközelíthetetlen nagy hazafiúi erényében és meg vagyunk győződve, hogy bölcsessége meg fogja találni azt a helyes utat, amellyel az önálló bank, az általános titkos választói jog s az egyéb nemzeti követelések megvalósításával a nemzetet ebből a bizonytalan s a megsemmisüléssel fenyegető helyzetből kivezeti.

Hogy lehet meggazdagodni?

— Egy új intézmény ismertetése. —

(W. B.) Ha valaki a takarékoság útjára lép, ez az ut bizonyosan elvezeti a gazdagság birodalmába. Ha az ut eleinte fáradalmas is és többé-kevésbé nélkülözésekkel jár, azért az ne riasszon vissza senkit sem attól, hogy leküzdve az akadályokat, mindig

A mese vége.

Irta: Gacs Teri.

Gyönyörű forró álmok suhantak át a Petrus balga fején. Csodaszép, bűbajos álmok, amiktől láz vonaglik át a testen, égető lehet remegtetni az ajkat és tüzrózsákat rajzol az arcra a reszkető vágy. Bujaszinű, gyönyörű álmok suhantak át a Petrus fején, amilyeneket csak királyok álmodhatnak; sühogó selyembe, nehéz bársonyba öltözött imperátorai a szépség és gazdagság birodalmának, mikor sóvár vággyal néznek bele csodaerejű drágakövek csillámló fényének bűvös mélyébe, honnan meseországok lengerehás tünderei sóhajtának feljüket tűzesszavu szerelmes meséket.

Igézetesen szép álmai voltak a bűnös Petrusnak. Igen bűnös volt Petrus, mert bitorolta a szépség és gazdaság fejedelmeinek jogát és álmodott nagyot, merészet, ésbontóan szépet, ő, a csunya, a neveltséges és kitalizott.

Mert csunya volt Petrus nagyon. Szikár esontjain sárgán ráncosan lógott a bőr, a

haja szurós volt és durva és csuf nagy orra alatt keskenyen lapultak vértelen ajkai. Csak a szemében vibrált az álmok lidérefénye.

Ott forrongtak, tobzódtak egy csodálatos álomvilág színei, melyek besugározták a Petrus lelkét s ezzel a napfényes lélekkel forrószinű virágokat látott kivirulni a fagyos, élettelen rögökből és aransávokat látott keresztülvillani a szürke, komor ködön és derültnek, mosolygónak látta az eget akkor is, mikor vészesszárnyu felhők gomolyultak rajta.

Csak az embereket kerülte Petrus. A gonosz, keményszívű embereket, akik gunyosan megmosolyogták, ha vézna neveltséges alakja végig bicegett az utcákon, a kik megkönnyebbülten sóhajtottak fel, ha nem kellett megszorítaniok az ő sárga csontos kezét és zsugori kézzel szükre szabták az ő jogait, mert nem elégitette ki közönséges lelkük kegyetlen szépérezkét. Az embereket kerülte, akik rosszak voltak hozzá és szívtelenek s fősvény lélekkel egyetlen derüs sugarat nem juttattak az ő nyomo-

ruságos életébe, mert csunya volt és visszataszító.

Az egyetlen fénypont életében, amire vissza tudott emlékezni, egy mese volt. Finom légies szálakból tündérujjakkal szőtt mese, amit az édes anyja mesélt neki gondolatüzöül egy viharos téli estén, mikor az éhség kopogott az ajtajukon. Csunya, vézna királyfíró szolott a mese. (Hogy még királyfiak is lehetnek csunyak!) Beesettarcu, horpadtmellű, csunya királyfíró szolt a mese, ki a föld legszebb kincseit bírta. Gyógyerejű drágakövei, tarkábbnál tarkább gyöngyei és mindenek felett sok csengő sárga aranya és holdszínű ezüstje volt a csunya királyfinak, melyek után sóvár vágygyal futottak birodalmának legszebb asszonyai és legkarcsubb leányai. És szerették a királyfit sokan csengő aranyáért és ölelték vézna testét csodagyöngyeiért s aztán megcsalták és gunyos kacajjal ott hagyták szegényen és kizsákmányoltan. A királyfi pedig keserves égő könyeket hullatott s a könyecsepek amint kibugygyantak a szemén, csengő

csak előre nézzen mindaddig, amíg el nem érte a gazdagság országát. És vajjon mikor jutunk el oda? Tévedés azt hinni, hogy csak akkor, amikor már pénzt és egyéb javakat halomra raktunk. A gazdagság már sokkal előbb kezdődik: ott és akkor, amikor parancsolni tudunk akaratumknak és öntudatosan megszabjuk igényeink határát; szóval akkor, amikor győzött felettünk és uralkodik rajtunk a takarékoság hatalma. Ekkor már gazdag az ember, mert igényeit a minimumra szorítja, keresetének és jövedelmének forrásait mind a gazdaságos előrelátás keretébe vonja be, ami őt mind nagyobb és több takarékoságra ösztönzi, de egyszersmind nagyobb munkásságra is serkenti. Innen kezdve sorsának hajója megfordult és önkéntelenül is a jobb viszony partja felé evez.

Nem kell gazdagnak születni, hogy gazdaggá legyünk. Óvakodjunk a felesleges kiadásoktól és látni fogjuk, hogy a gazdagság nem az az elérhetetlen magaslat, amelyre talán csak születni lehet. A 48 iki törvények lerombolták az utolsó válaszfalakat, amelyek hazánkban ember és ember között fenállottak. Mindenkinek módjában áll erejéhez és tehetségéhez képest annyit szerezni, hogy meggazdagodhassék. Állami intézményeink egész vonalán a demokratikus felfogás érvényesül. A pór fia éppen úgy vállalhat hivatalt, úgy üzhet kereskedelmet vagy folytathat ipart, mezőgazdaságot, mint más ember fia, éppen úgy meg is gazdagodhatik.

Rendkívül sok a mi tennivalónk. Gazdasági hátramaradottságunkból csak úgy láthatunk ki, ha a nemzet minden tagja fokozott munkálkodást fejt ki, nehogy a világversenyben az utolsók közé kerüljünk. Országunk sokáig a nyugat és kelet ütköző pontja volt. Népünk ereje a sok százados önvédelmi harcban kimerült. Most nyugodtabb időket élünk. És ha látjuk azt a versenyt, amellyel a nemzetek egymás között gyülekeznek, akkor a hazának minden fia tartsa szem előtt azt, hogy saját személyével nemcsak az egyént képviseli, hanem a köznek is tagja, aki munkálkodásával és takarékoságával nemcsak a saját, hanem a nemzet sorsát is előbbre viszi. Úgy az egyén boldogulása, mint a nemzeté csak attól függ, hogyan tudja javait

összegyűjteni. A javak összegyűjtésének sok módja van. Államférfiaink gazdasági és szociális érzékét jellemzi és dicséri az a sok intézmény, melynek hivatása, hogy ebben az országban a legszegényebb embert is takarékoságra serkentse.

Ezek között az intézmények között a legelső helyet a *postatakarékpénztár* foglalja el, mely a szegény embernek is módot nyújt arra, hogy megtakarított filléreit magának az államnak szavatossága mellett biztos helyen őriztesse és kamatoztassa. Kormányunk a postatakarékpénztár keretében ez év elején egy kiváló szociális érzékről tanuskodó intézményt léptetett életbe. Hogy a legszegényebb sorsban élő ember is részesévé váljék a nemzet gazdasági életének, alkalmat adott arra, hogy bárki állampapírt vásárolhasson, még pedig erejéhez mérten kisebb összegben is. A *4%-os magyar koronajáradék* eddig legolcsóbban 100 koronáért volt csak kapható. Szegény embernek sok pénz ez. De vajjon szabad-e honfitársaink millióit a nemzet gazdasági versenyéből kizárni? Államférfiaink bölcsesége megtalálta a módot arra, hogy a legszegényebb ember is vehessen állampapírt a postatakarékpénztár útján, még pedig 25 koronás részjáradékban. Ha a betétkönyveeske meghaladta ezt az összeget, a fél kívánatára a postatakarékpénztár díjmentesen megszerzi.

Ez az intézkedés nemcsak a szegény ember sorsán segít, nemcsak az ő takarékosági hajlamát van hivatva fejleszteni, hanem bölcs előrelátással azt fogja eredményezni, hogy állampapírjaink nagyrésze a belföldön helyeződik el.

Bárha minél többen csatlakoznának a nép milliói közül a nemzet gazdasági felvirágztatásának nagy táborkarához!

A deákok céllövő versenye.

Zombor, június 26.

A zombori áll. főgimnázium ifjúsága az idén tudvalevőleg katonai kiképzésben is részesült. A katonai gyakorlatokban és a fegyverforgatásban a zombori helyőrség tiszt-

karának egyik legnépszerűbb tagja, *Decleva* Endre honvédhadnagy képezte ki az ifjúságot.

Szerdán folyt le a Sikara-erdőben levő katonai lövöldében a diákság céllövő versenye, melyen közéletünk előkelőségei közül is számosan, nevezetesen Vojnits István, Rittinger Antal, dr. Frank Mihály, dr. Mikosevits Kanut, dr. Falcione Nándor, Mihálik István, Margineán Sándor, Csetri Károly, Khloyber Lajos, Obilics Márkó alezredes, Máriés és Keleti őrnagyok, Waldberg Ödön, Tirezka Károly, Vojnits Pál és Kobek Béla századosok, Mórítz és Saboretti főhadnagyok, Kovács Rezső és Szalay Jenő hadnagyok, Domsits István és Maléter Tibor zászlósok is megjelentek.

A céllövő verseny, melyet *Decleva* Endre honvédhadnagy, oktató tiszt felügyelete mellett tartottak meg, a deákság szakavatott kiképzéséről és gyakorlott célzó képességéről tett tanúságot.

A zsüri tagjai voltak: Vojnits István, dr. Frank Mihály, Rittinger Antal, Kobek Béla, Khloyber Lajos és *Decleva* Endre.

A deákok mindegyike 15 lövést tett és pedig tízet 300 lépésre, ötöt pedig 400 lépésnyi távolságra felállított céltáblákra.

A verseny eredménye a következő volt:

1. díj. (Bács-Bodrog vármegye díja.) Gál György 15 találat, 66 egység. 2. díj. (Dr. Falcione Árpád díja.) *Decleva* Pál 15 találat, 55 egység. 3. díj. (Hony. miniszterium díja.) Kleiszner Károly 14 találat, 57 egység. 4. díj. (Honvéd tisztikar díja.) Stein István 13 találat, 66 egység. 5. díj. (Megyei asztaltársaság díja.) Lederer Tibor 12 találat, 56 egység. 6. díj. (Tennisz társaság díja.) Steiner Zsiga 12 találat, 30 egység. 7. díj. (Dr. Mikosevits Kanut díja.) Binder Péter 11 találat, 36 egység. 8. díj. (Napközi Otthon díja.) Gáspár Ede 11 találat, 35 egység. 9. díj. (Zombori tisztikar díja.) Szegheő Zoltán 10 találat, 32 egység. 10. díj. (Közös tisztikar díja.) Blazsevác Páter 9 találat, 31 egység. 11. díj. (Tulipán v. egy. leányosztályának díja.) Bory Gusztáv 8 találat, 26 egység.

aranyrá, holdszínű ezüstté és esodafényű drágakövekké váltak ismét. És jöttek más asszonyok, más leányok, mindannyian hiuság rabszolgái és ők is ölelték a csunya királyfit az ő mérhetetlen kincseiért s aztán ők is megcsalták és ott hagyták. A királyfi pedig egyre sirt és egyre gazdagodott.

S akkor jött a Jóság és Szeretet asszonya. Isteni tüzek égtek a szemében. Érdes daróc volt a ruhája, durva kötéllel megerősítve az övén. Fedetlen volt a lába, de nyomot nem hagyott rajta az utcai sár és hosszú haja bomlottan verte a sarkát. Szegény volt a Jóság és Szeretet asszonya, még durva csontfésűre sem tellett neki, amivel összefoghatta volna szétzilált füreteit. És így szólt a királyfihoz:

— Nem kell nekem a te aranyad, ezüstöd, lelked megejtője, nem kell nekem ezerszin gyöngyöd, hiuság cafrangja, egyedül a lelked vonzott, az a csodásan szép lelked, melynek kristályá, ha kibuggyan szemedből, kincsesé változik. És a Szeretet és Jóság asszonya átölelte a királyfi vézna nyakát és megcsókolta ráncos ajkait...

Eddig volt a mese. Vagy talán volt

tovább is, de Petrus csak eddig tudta, eddig mesélte neki az anyja azon a viharos téli estén és ennyi éppen elég volt, hogy befészkelje magát a Petrus balga fejébe s ezen gondolkodott inséges nappalain és álmatlan éjszakáin, mikor egyedül elhagyottan vergődött kemény nyoszolyáján s a szemében kigyuló lázas tüzek hirdették, hogy várja a Jóság és Szeretet asszonyát, aki elment a kincses királyfihoz szegényen, daróceruhában és eljön majd hozzá a szegény tengődő nyomorulthoz, aranyvirágos hintón, suhogó seilyemben, drágakövel ekesen s azt mondja majd neki:

— Eljöttem hozzád, mert szeretlek azért a csodálatos szép álomlátásu lelkedért.

Ilyen gondolatokkal népesítette Petrus a magányt és ilyen vágyakkal melengette a testét, de nem azzal a kínzó türelmetlenséggel, melyet a vágyak teljesülésének bizonytalan ideje okoz, hanem azzal a csendes, titkos gyönyörűséggel, amit az álmodás szerez. Az embereket csak messziről nézte. Nézte a tülekedésüket, hogyan sietnek élni, kevés nekik a nappali öntudat és ébrenlélet ideje, hát megtoldják az éjszakával, a balgák,

az oktalanok. Nem veszik észre, hogy önmagukat csalják.

S amint az évek elsubhantak fölötté, látott összeroskadni ismert daliás termeteket, látott megráncosodni mosolygó szép arcokat és fiatal szemekben látta kialakulni az életkedv tüzet. És Petrus sajnálta a gyors pusztulásukat és csodálta őket, mert éppen olyan frissnek, elevennek érezte a lelkét és éppen olyan ujnak és ragyogónak az álmait, mint azelőtt.

S akkor jött egy nap, lázas víziók közt átvergődött éj utáni beteges nap, mikor a szív tulbuzog s az ajkra kívánczik a gondolat, amikor jönnek, érdemesnek és nagyszívűnek látunk mindenkit. S egy ilyen napon nem bírta ki Petrus a magányt és elmondta az embereknek, egyeseknek, talán a leggonoszabbaknak az ő talizmánmeséjét, amit az anyja hagyott rá s amely akkor fog folytatódni, mikor majd az ő életében kezdődik a valóság.

S az emberek keményen, szívtelenül a szeme közé nevettek:

— Petrus, bolond Petrus, tudod-e, hogy mi a mese vége? Nem tudod? Majd el-

H I R E K.**Még 5—6 térzene.**

Illő tisztelettel jelentjük olvasóinknak, hogy az Erzsébet-ligeti térzenék költségeinek fedezésére megindított gyűjtésünket ezennel beszüntetjük. Az eddig befolyt összegekből számításunk szerint még 5—6 térzenét rendezünk.

Aztán — vége.

Oka ennek az elhatározásunknak az, hogy a térzenék rendezésében a városi tanács részéről nem tapasztaljuk velünk szemben azt az előzékenységet, amelyet — közügyről lévén szó, — joggal elvárhattunk volna.

A térzenéket sem a múlt évben, sem pedig most nem a magunk gyönyörűségére rendeztük. Mindamelllett lelkes készséggel vállaltuk magunkra a rendezés nem csekély fáradságait, mert kedves szolgálatot véltünk teljesíteni városunk közönségének.

A fáradozást vállaltuk, bosszankodni azonban semmi hajlandóságot sem érzünk magunkban.

Módfelett sajnáljuk, hogy maholnap megszűnik az a pezsgő, eleven élet, amely különösen szombat esténként a liget sétányain hullámozott.

A tanács pedig kioltathatja a ligetben levő villamos ivlámpákat. Kár égetni.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Matievich Dezső szabadkai járásbírói joggyakornokot az adonyi járásbíróshoz jegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Fernbach Károly főispán Simon János tb. szolgabíró a palánkai járási szolgabírói hivatalától további szolgálatfételre a topolyai járási szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Kinevezés. A temesvári posta- és táviratigazgatóság Angyalbandi állomáson postaügynökséget állított fel s annak vezetésével Kovács Aladár állomásfőnököt bizta meg.

Orvosi kinevezés. Dr. Ambrozovics Lajos bajai főispán Barta Gyula szigorló orvost a bajai városi kórházba alorvossá nevezte ki.

mondjuk. Selymet öltött a Jóság és Szeretet asszonya a durva daróc helyett, aranyos fésűvel fésültette, sziporkázó gyémántesattal fogatta össze zilált haját, színes, tündöklő gyöngyöket font a homloka köré s míg tüzelt, szikrázott rajta a mérhetetlen kincs, szemében kialudtak az isteni tüzek és kaján kincsvágy költözött a helyükbe. Megesalta ő is a királyfit, mint a többi és éppen úgy ott hagyta szegényen, kizsákmányolva, mint a többi. Ez a mese vége! Most eredj haza és áldodj tovább, ha tudsz Petrus. Bolond Petrus!

És Petrus ment csüggedten, szomorúan. S mialatt szemeiből egyre hullott a könny, kialudt bennük az álmok lángja. És végtelen irtó érzett a lelkében s egy évszázados szenvedéstelt élet fáradságát a tagjaiban. S mialatt reménytelenül vánszorgott előre, valami mérhetetlen gyűlölet ülte meg a lelkét az emberek iránt, kiket ez előtt közönyvel nézett, mert elrabolták szívtelenül az életboldogságát, mely mindössze abból állott, hogy tudott álmodni.

A tanfelügyelőség köréből. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vrábely Istvánt, a Bács-Bodrog vármegyei kir. tanfelügyelőséghez berendelt állami elemi iskolai tanítót a nórádmegyei tanfelügyelőséghez szolgálattételre rendelte.

Az Erzsébet-ligeti térzene költségeire újabb a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkhöz: dr. Thurszky Zsiga, Vértesi Károly, Dvornák Miklós, Ambrozovits Emilia, Fehér Jenő, Kohut Henrik, Sándor György 2—2 kor., Ferencsik Lajos, Matheisz Ferenc, Szabadka Károly, Pletikoszits Sándor, N. N., Kende Ignác, Khloyber József, Magyar Mihály, Pataj Sándor, Mayer István, dr. Turányi Zsigmond, ifj. Dékány Zoltán, Paresetich Ernő, Listyevity Titusz, ifj. Heintz Kálmán, Kemény János, Marschan Illés, Kutassy József, dr. Sándor Manó 1—1 korona. A június 24-iki térzene alkalmával ülőhelyekért befolyt 6 kor. 40 fillér. *Összesen 39 korona 40 fillér.*

Fenti adományok összege	39 K 40 f.
Legutóbb kimutatott végösszeg	79 K — f.
Összesen	118 K 40 f.
Június 19-iki térzene	20 K
Június 24-iki térzene	24 K — f.
Marad	74 K 40 f.

Kinevezés. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Csejthey István palánkai díjtalan adóhivatali gyakornokot a bajai m. kir. adóhivatalhoz segélydíjas gyakornokká kinevezte.

A daktiloszkópia Bácskában. A bűnösök személyazonosságának megállapítására minden eddigi módszernél jobban bevált a daktiloszkópia, amely az emberi ujjvégek apró bőrfodrainak jellemző különféleségére alapítja számításait. A daktiloszkópia sikerének hatása alatt a belügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértve, az egész országra kiterjesztette a daktiloszkópiát. Immár vidéki, így a bácsmezei járásbíróshoz is végzik az ujjlenyomatok kezelését. Most a közigazgatási hatóságoknál is be akarják ezt vezetni s hogy ezek is sikerrel és hozzáértőleg kezelhessék az ujjlenyomat lapokat és azok rendszerében el tudjanak igazodni, a belügyminiszter az összes közigazgatási hatóságoknak küldött egy-egy daktiloszkópia szakmunkát.

Ipariskola Szabadkán. A szabadkai ipartestület igen élénk mozgalmat indított, hogy a Szegeden fenálló fa- és fémipari szakiskola, mely Szegeden megszűnik, Szabadkára helyeztessék át. A mozgalomban a városi érdekek összes komoly intézői is résztvesznek.

Céllövészet. A m. kir. esendőség zombori szakasza: a zombori, az apatini s a hódási járás összes legénysége a napokban tartotta meg a zombori katonai lövöldön szokásos évi céllövészetét.

A bajai millió. A bajai milliós főnyeremény pörének aktái a minap érkeztek a kuriához. A kurián Weisz Károly bíró lesz az ügy előadója. A szabadkai bíróság tudvalevőleg Wagner Sándor könyvelőt és Prigly Károly bankpénztárost fölmentette a vád alól, míg a szegedi királyi tábla csalás és okirathamítás büntette miatt Wagnert három évi börtönre ítélte. Az elítélt által benyújtott semmisségi panaszokat a kuria az ősszel fogja tárgyalni.

A baja—báttaszéki hid tarifája ellen. A bajai, szabadkai, temesvári, aradi, hódmezővásárhelyi és kolozsvári érdekeltek a napokban tiltakozó gyűlést tartottak Szegeden a baja—báttaszéki hid tarifa ügyében. A nagygyűlés kimondta, hogy a budapesti emlékirat ellen tiltakozik és a kereskedelmi kormánytól a délmagyarországi városok számára kéri a tarifakédeleményét. Az emlékiratot legközelebb nyújtják át a kereskedelmi miniszternek.

Egy földbírtokos balesete. Zindl Ödön bástóvárosi földbírtokos revolverét igazgatta, miközben a fegyver elsült és a golyó Zindl álla alatt az orrába hatolt és az orrsontban megakadt. Zindl a golyónak műtét segélyével való eltávolítása végett Szabadkára viték.

Térzene az Erzsébet-ligetben. Szerdán, június 30-án este 6 órától 8-ig az Erzsébet-ligetben térzene lesz Sipos Ferkó és Sárközy Kálmán egyesített zenekarának közreműködésével. Térzene alatt a ligeti padokon ülőhely egyszeri használatra személyenként 6 fillér. Belépődíj nincs.

A vonatok éjjeli jelzése. A m. kir. államvasutaknál az utóbbi időben egymást érik a praktikus újítások, amelyek úgy a vasuti személyzetnek, mint különösen az utazó közönségnek szolgálnak előnyére. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter most a vonatok éjjeli jelzésére boesátott ki fontos újítást tartalmazó rendeletet. Az éjnek idején haladó vonatokat ugyanis eddig a mozdonyon elhelyezett két vörös lámpás jelölte. A miniszter rendelkezése szerint a vonatokat július hó 1-től a mozdony homlokán elhelyezett két fehér lámpással fogják megjelölni. A féhérvilágítású lámpás távhatása több, háromszor nagyobb a vörösfényűnél, aminek következtében a mozdonyelőtti pályarészt nagyobb terjedelemben és hatásosabban világítja meg és így egyrészt emeli a forgalom biztonságát, másrészt egyszerűsíti a jelzési eszközök kezelését. A rendelet a jövő hét első napjától kezdve lép életbe, egyelőre próbaképpen.

Számozott pohár. Orvosi körökben azt az eszmét pendítették meg, hogy közegészségi tekintetben igen hasznos lenne törvényhatósági szabályrendelet alkotásával elrendelni, hogy vendéglőben az italt csak számozott pohárban lehessen kiszolgálni. Így aztán minden ivó megjegyezheti magának a pohara számát s ellenőrizheti, hogy a pohár újabb megtöltésénél ne a más poharat tegyék eléje. Az ötlet életrevaló, de gyökeresen ugyanoldanak meg a kérdést, ha azt a kereszmárost, aki minden poharat minden használat után tisztára ki nem mos, (még pedig nem közös medencéből, hanem csapról folyó vízben) szigorúan megbüntetnék.

Tanitói összejövetele. A zombori tanítók legközelebbi összejövetele e hó 28-án lesz a városi parkban. Vidéki tanítók, valamint tanügybarátok szívesen láttatnak.

Meghívó. A Zombori Nökaszinó 1909. július 4-én délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a Nőtisztviselők egyesületének helyiségében (Széchenyi-körút 1.), amelynek tárgya az alapszabályok 18. pontjában felsorolt választások és költségvetés.

Gyermekotthon Palánkán. Az országos hajósszövetség elhatározta, hogy a szövetség első gyermekotthonát Palánkán létesíti s ennek céljaira a község már eleve lakást, fűtést és világítást ajánlott fel, de fentartásához még nagyobb áldozatokkal is hozzájárulni kész. E gyermekotthonnak már a legközelebbi tanévben leendő megnyitására Palánka községe meghívta gróf Battyány Tivadar orsz. képviselőt, mint az országos hajósszövetség elnökét, aki megígérte, hogy a felavató ünnepélyre lejön Palánkára.

A szerb lelkészek másodszori nősülése. A szerb lelkészek tudvalevőleg csak egyszer nősülhetnek. Nagyon sok azonban ama lelkészek száma, akiknek nejük elhalván, apró árva gyermekeik maradtak, kiknek felneveléséről gondoskodni és a nevelést egyedül végezni nem képesek. Ha pedig gyermekeik mellé nőszemélyt fogadnak, ezzel gyakran visszas helyzetek állnak elő. Így most a szerb papok körében mozgalom indult meg, hogy ama kérelem járuljanak a püspöki kar elé, hogy az özvegy és gyermekekkel bíró papok másodszori nősülése is engedtesse meg, aminek a cölibátus hiányában semmi akadályát fenforogni nem látják.

Az újvidéki zsidó templom felavatása. Az újvidéki új zsinagóga ünnepélyes felavatása ez év szeptember 8-án lesz. Ugyane napon ünneplik Pap Ignác dr. főrabbi jubileumát, melynek előkészítésére egy nagy bizottság alakul meg. A hitközség képviselőtestülete az ünnepségek költségeinek fedezésére 2000 koronát szavazott meg.

Kilépés. Horn Ádám az Apatinban megjelenő „Bács-Bodrogher Zeitung“ című politikai hetilap kötelekéből kilépett.

Betörés egy bankházba. Szabadkáról jelentik: Vakmerő betörés történt szerdán fényes délelben Szabadkán. Kunetz Mórnak az Eötvös-utcaiban levő bankházába törtek be eddig még ismeretlen tettesek. Déli fél egy órakor történt a betörés, amikor a bankház ebéddőt tart. Az üzletet ilyenkor lakattal szokták lezárni. A betörők a régi, rozoga lakatot könnyű szerrel lefeszítették s behatoltak az üzletbe, ahol a készpénztárt hirtelenben felfeszítették s az ott lévő ezüstpénzt zsebrerakták. Ezután még megdézsmáltak a kirokban levő külföldi pénzeket is s dolgukat jól végezve, eltávoztak. A Wertheim szekrényhez hozzá sem nyultak. A betörést a bankház szolgálja vette észre, amikor az ebédről visszatért. Rögtön jelentette a dolgot gazdájának és a rendőrségnek, ahonnan Pertics Ernő rendőrkapitány ment ki a betörés színhelyére, hogy a körülményeket megállapítsa. A betörők — mert valószínűleg ketten voltak s az egyik őrt állt, míg a másik munkáját végezte — nagyon kezdetlegesen dolgoztak s bizonyára tudták azt is, hogy a régi, rossz lakatot könnyű szerrel lefeszíthetik. A betörők mintegy kétszáz korona ára ezüstpénzt vittek el.

Részeg gyilkos. Pántits Szávó zombori munkás ittas állapotban késével mellbeszurta feleségét, ki őt a koresmából hazavezette. Az asszonyt haldokolva a kórházba szállították. A gyilkost letartóztatták.

Garázdálkodó pénzügyőrök. Csantavérről írják: Folyó hó 22-én Zentáról egy felvigyázó két pénzügyőrrel kiment a tanyákra „magánjárót“ (kukoricapálinkát) keresni. Előbb azonban a Földi-féle esárdában egy kis erélyt szedtek magukba. Ilyen részeg állapotban elvetődtek Barkóczy János tanyájára is, ahol a gazda éppen nem volt otthon. A működésüket azzal kezdték, hogy a gazdaasszonyt és a bérést alaposan eldönggették. Ennek a nyajaskodásnak az összeszaladt szomszédok és a megérkezett gazda vetett véget. Az orvos nyolc napon túli gyógyulást állapított meg a megvert asszonynál.

Talált hulla. A titeli halászkok a napokban a Tiszában feloszlásnak indult holt testet találtak. A holt testben a márciusban eltűnt halászegényre, Kovács József-re ismertek.

Somogyban elfogott bácskai csalóbanda. A szigetvári országos vásáron az ottani esendőség egy három tagból álló csalóbandát kerített közre, amely meglehetősen sikeresen működött. A banda tagjai: Lengyel Ferenc, Surján János és Szilák József temerini (bácskai) lakosok előbb Katona József hedrahelyi lakost csapták be, de mielőtt kerekelt oldhattak volna, a esendőség megesípte őket. Ebből a csalásból valahogy kimenekültek, de egy felőrával később Kozári István hoboli lakost fosztották ki, akitől erszénydobás fufangjával elemelték 130 korona készpénzt. A esendőség másodízben is kézrekerítette a banda tagjait. — Kozári ellopott pénzét hiánytalanul megtalálták a csalóknál. A bácskai csalókat a esendőség letartóztatta és átadta a szigetvári járásbírósnak.

Nagy gondot okoz, hogy hol töltsük a nyarat? Erre a kérdésre felel meg a legnagyobb részletességgel a most megjelent Magyar Fürdőkalauz, mely 332 oldalra terjedő díszmunka a legnagyobb részletességgel tárgyalja a magyar fürdő és forrásviszonyokat. Bárkinék is készséggel megküldi a nagyszabású díszmunkát a Magyar Fürdőkalauz kiadóhivatala (Budapest VI., Eötvös-utca 36. I. 9.) aki a kiadóhivatal egy levelezőlapra megkeresi.

TANÜGY.

A Krump-féle polgári leányiskola ez ideig záró vizsgálatára június hó 18-án volt az intézet Flórián-utcai épületében. Az I. és II. oszt. növendékei rendkívül szép eredménnyel feleltek a hozzájuk intézett kérdésekre s a vizsgálatra megjelent szép számu közönség nagy élvezettel hallgatta a növendékek világos, értelmes feleleteit, akik között az I. osztályban Holzer Erzsike, Kántor Róza, Lederer Aranka és Leinweber Lenke, a II. osztályban Oblát Ilonka, Binder Erzsike és Lénhart Erzsike tűntek ki kiváló képességeikkel. Mindenkinek igaz gyönyörűsége tellett különösen abban a meglepően szép szavaltatban, amelyet Holzer Erzsike, kis szívének teljes melegevel, hasonló koru gyermekekénél szinte szokatlan bensőséggel és intelligenciával produkált. A kiválóan sikerült vizsgát Csapó Kálmán kir. s. tanfelügyelő lelkes szavai zárták be, amelyben a növendékeket a további munkára és kitartásra buzdította, az intézet tanítóinak pedig az elért fényes eredményért meleg köszönetet mondott. Kiemelte egyszersmind, hogy bár az intézet a kezdet nehézségeivel küzdött, az elért eredmény a tanítói kar lelkes, buzgó munkásságáról s arról tesz határozott bizonyosságot, hogy nem az anyagi, hanem az erkölcsi eredményre helyezték a főszólyt. A tanfelügyelő szónoki hévvel előadott lendületes beszéde a növendékek, a tanítói kar és a hallgatóság körében mély benyomást keltett. — **Az évszázó ünnepély** június 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor folyt le Csapó Kálmán kir. s. tanfelügyelő jelenlétében, amikor az érdeklődő szülők és közönség annyira megtöltötték a termet, hogy a hallgatóság nagy része a folyosóra szorult. Az ünnepély meg is érdemelte azt az érdeklődést, amely iránta mutatkozott. A műsor minden egyes pontjának előadásán meglátott az a gondosság, mellyel a tanári kar a növendékekkel az egész év folyamán foglalkozott. Az évszázó ünnepély sorrendje: 1. Ima, Veber K. Bűvös vadász c. operájából, 2. A hazáért, Erdélyi Zoltántól, szavaltta Leinweber Lenke I. o. t. 3. Tanulni kell, monológ, előadta Pollák Boris I. o. t. 4. Mi sok ezernyi csillag... Call Leótól, 2 hangra, énekelte az intézet énekkara. 5. IV. Béla álma, Szalay Fruzinától, szavaltta Binder Erzsike II. o. t. 6. Alföldi tavaszdal, Benka—Juhostól, 2 hangra, énekelte az intézet énekkara. 7. A jutalmak kiosztása. 8. Himnusz, énekeltek az intézet növendékei. 1. Lankadatlan szorgalmáért, dícséretes magaviseletéért és kitünő előmeneteléért I drb arany jutalmat nyert: Kántor Róza I. o. t. 2. Kiváló szorgalmukért, dícséretes magaviseletükért és kitünő előmenetelükért könyvjutalmat, mint első díjat nyertek: Binder Stefánia, Oblát Ilonka II., Holzer Erzsike, Lederer Aranka I. o. tanulók. 3. Szorgalmukért, dícséretes magaviseletükért és jeles előmenetelükért könyvjutalmat, mint második díjat nyertek: Lenhardt Erzsike, Spitzer Róza II., Engel Ilonka, Leinweber Kati, Leinweber Lenke, Nagy Erzsike I. o. tanulók. 4. Lankadatlan szorgalmukért dícséretet nyertek: Goldstein Alice, Teltsch Irén II., Gavrilovits Jovánka, Guttman Juliska, Stumpfögger Irén I. o. tanulók. A jutalmakat a kir. s. tanfelügyelő osztotta ki lelkes buzdító beszéd kíséretében.

A gimnáziumba való fölvétel. A jövő tanévben a zombori állami főgimnáziumban valószínűen nem lesz párhuzamos első osztály, azért csak 60 tanulót vehetünk fel az I. osztályba. Hogy a legilletékesebb tanulók nyerhessenek felvételt, felhívom azon összes szülőket, akik gyermekeiket a jövő tanévre ide öhajják beírni az I. osztályba, adják be az igazgatóságnál június hó 30-án 8 órától 10-ig gyermekük születési és elemi iskolai bizonyítványát. Julius 1-én 9 órától 12-ig lesz a végleges felvétel. Ugyanakkor visszakapják okmányaik azok, akik nem vételhetnek fel. Felvételtkor 11 kor. 20 fillér fizetendő. Ha a létszám betelik, további felvételnek nem lesz helye. Ha a létszám ez alkalommal nem telik be, a folytatolagos beírás szeptember 1-én lesz.

Közigazgatási tanfolyam. A pécsi közséki közigazgatási X. tanfolyam folyó évi szeptember hó 1-én nyílik meg. Jelentkezhetni a felvételre szóval vagy írásban folyó évi augusztus hó 26-tól 31-ig a tanfolyam igazgatóságánál (vármegyeház). Gondoskodva van, hogy a tanfolyami hallgatók a legjutányosabb áron kifogástalan ellátásban részesüljenek havi 44—46 koronáért és pedig közös étkezés és 3—4-ként való külön lakás mellett. Egyenként való külön teljes ellátás, reggeli, ebéd (hétköznap 3 tál étel, vasár- és ünnepnap 4), vacsora, lakás, fűtés, kiszolgálás havonként 50 koronáért kapható. Teljesen vagyontalan hallgatók részben törvényhatósági, részben állami ösztöndíjban részesíttetnek. Jelen tanévben a hallgatók 90%-a kapott ösztöndíjat, havonként 20—40 koronát. A keresetre utalt hallgatók közhivatali és egyéb irodákban való kisegítői alkalmaztatására itt bő alkalom kínálkozik. A most lefolyt tanévben 17 hallgató kapott irodai alkalmazást napi 2—3 órai munkára, havonkénti 25—30 korona fizetés mellett. Ilyen alkalmaztatásokra szó- vagy írásbeli jelentkezéseket folyó évi július hó végéig elfogad a tanfolyam igazgatósága. A tanfolyam igazgatója: Koszits Kamil, Baranyavármegye alispánja; tanfolyami előadók: Auguszt Ferenc h. pénzügyigazgató, Deutsch Kornél főszámvevő, dr. Koszits Ákos tiszti főügyész, Nagy Jenő ügyvéd, Pintér Ferenc árvaszéki elnök, dr. Rásky Béla ügyvéd, dr. Szivér István tb. megyei főjegyző, dr. Tróber Aladár Pécs sz. kir. város főjegyzője, Vadnai Jenő tb. megyei főjegyző, dr. Záray Károly Pécs sz. kir. város közigazdasági előadója, keresk. és iparkamarai titkár.

Irodalom.

Novellák. Gács Teri tollából „Tévelygők“ cím alatt új novellakötet jelent meg. Ára 2 korona. Kapható az Igazság kiadóhivatalában Budapest, VI., Teréz-körút 6. és a szerzőnél Zomborban. — Az érdekes kötethez, amely *Fernbach* Károlynénak, Bácsmezei főispánja művelt lelkü nevének van ajánlva, *Vértesi* Károly, a Bácsbodrog Megyei Irodalmi Társaság elnöke írt előszót. A kötetből lapunk mai tárcarovatában egy novellát közlünk.

A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése.

A legutóbbi időben a magyar gazdákra újból nehéz napok következtek. Nagy, a nép legszélesebb rétegeibe beható mozgalmak támadtak, amely mozgalmak alapjában veszélyeztették a gazdák érdekeit, mesterséges ellentéteket teremtve a gazda és a gazdasági munkás között. Nehéz gondok ülték meg a gazda lelkét és ha az idő kedvezett is, ha bő fizetést ígért is az anyaföld, ha buzával terhesen ringott a kalász: a magyar gazda szorongó szívvel rézeit az aratás elé, mert annak a veszélye fenyegette folyton, hogy ott vész a termés a lábán és nem lesz, aki learassa.

Ellenséget talált a magyar gazda magával szemben mindenütt idebent épp úgy, mint kívül a hármass halmon és a négy folyón. Sorait tizedelni kezdték a csapások, százával mentek tönkre, jutottak koldusbotra a maguk hibáján kívül. Magyarország legerősebb támasza, legszilárdabbnak hitt oszlopa repedezett, bomladozni kezdett a csapások sulya alatt.

Magyarország gazdái a Szabadka melletti *Palics-fürdőben* közgyűlést tartottak, melyen megfújták a harci riadót és nagy szent fogadást tettek. Tetterőre kaptak, álomból ébredtek a magyar gazdák és a termőföldet megáldó Isten szabad ege alatt egyhangu lelkesedéssel határozták el, hogy a magyar gazdát megillető helyet összetartással, erős

munkával visszaszerzik a társadalomban és kezükbe veszik a vezetést, amely a magyar gazdát minden tekintetben meg is illeti.

Már a reggeli vonatokkal nagy tömegekben érkeztek Szabadkára és Palicsra a közeli városokból és községekből. A tisza menti, a topolyai, zombori, apatini stb. járások községeinek kispapjai, gazdakörei stb., a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület több mint 1000 taggal voltak a nagygyűlésen képviselve. A gazdaszövetség vezetősége több mint 100 taggal volt a nagygyűlésen képviselve.

Különvonat hozta a budapesti fővonal mentéről jöveket, amely fél 11 órakor robogott be a szabadkai pályaudvarra, ahol Darányi Ignác földmivelésügyi minisztert és a kíséretében jöveket dr. Biró polgármester a városi tanács, a törvényhatósági bizottság és az egész község nevében üdvözölte. Fernbach Károly főispán, akit gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter kért fel képviselőre, Bács-Bodrog vármegye nevében üdvözölte Darányi minisztert.

A miniszter kijelentette válaszában, hogy örömmel jött Szabadkára, az ország legvagyonosabb városába, ahol annyi kispap van s amelynek diszpolgára és amelyben évekként ezeltől is kellemes órákat töltött.

A különvonathoz még 5 kocsi csatoltak, amelyre a vendégek fogadására egybesereglettek is felszálltak s folytatták utjukat Palics felé.

A gyönyörű fürdőhelyen Darányit és kíséretét dr. Dembitz helyettes polgármester üdvözölte. A park főbejáratánál díszes diadalkapu, a nagyvendéglő előtt felállított hatalmas sátor terített asztalokkal várta a vendégeket. A megyei és városi előkelőségeket Fernbach Károly főispán, Latinovits Pál a gazdasági egyesület elnöke és dr. Biró polgármester mutatta be a miniszternek.

Szabadka városa pompás villás reggelivel vendégelt meg a közel 2500 vidéki vendéget. A nagyvendéglő terraszán és a sátorok alatt iziiesen díszített asztaloknál helyezkedtek el a vendégek. Darányi Fernbach főispán és dr. Biró polgármester között foglalt helyet, mellettük Mezőssy és Ottlik államtitkárok. A villás reggeli végeztével a gazdaszövetség igazgató-választmánya a közgyűlési tárgyakat készítette elő rövid ülés keretében.

A közgyűlést Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter pontban feltizenkét órakor nyitotta meg s a jegyzőkönyv hitelesítésére Tallian Bélát és Törley Gyulát kérte fel.

Majd bejelentette, hogy gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Fernbach Károly Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város főispánját kérte meg képviselőre. Bejelentését riadó éljenzés követte. Fernbach Károly főispán szép beszédben tolmácsolta a kultuszminiszter üdvözlését. Beszédét többször zajos éljenzés szakította meg.

Darányi köszönetét fejezte ki az üdvözléért és indítványozta, hogy gróf Apponyinak, aki a legutóbbi időben meleg érdeklődést tanúsított mezőgazdaságunk iránt, különösen a mezőgazdasági ismétlődő iskolákról és a gazdaszövetség szociális kurzusait meleg szeretettel és hazafiasan támogatta. Köszönetét fejezte ki a vármegye és Zombor város közszeretében és köztisztelőben álló főispánjának is. A nagygyűlés szünni nem akaró éljenzéssel kísérte Darányi indítványát.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter köszönetet mondott Szabadka városának azon szívélyes meghívásáért, amelylyel lehetővé tette, hogy a magyar Alföld ezen hatalmas gazdasági és társadalmi centrumában tarthatja meg közgyűlését.

Hálával emlékszik meg arról a szíves vendéglátásról és hazafias támogatásról, amelyben ezen nemes város, Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága, a megyei, valamint Szabadka város gazdasági egyesülete az OMGE-t mindenkor részesítette. Reméli, hogy az OMGE humánus és szociális eszméi ezen gazdag és fogékony talajban gyökeret vernek s ezen közgyűlés újabb kiindulási

pontja lesz annak az alapvető szociális munkának, amely ezen vidék és lakosság felvirágzásának, amely valamennyiünknek anyyira szíven fekszik. Beszédében melegen emlékszik meg Bernát István, gróf Dessewffy Aurél, gróf Károlyi Mihály, gróf Károlyi Sándor érdemeiről.

Három előadás tölti ki a mai közgyűlés tartalmát; az egyik a közigazgatás és szociális munka kapcsolatával, a másik a középbirtokos osztály helyzetével, a harmadik a Magyar Gazdaszövetség szervezkedésével foglalkozik.

A szociális munkában eddig főleg a lelkesek és a tanítók, mint akik a néppel közvetlen érintkezésben állnak, voltak segítő-társaink, de a feladat óriási nagyságára tekintettel további újabb segítő-társakra van szükség s ezeket a hazai közigazgatás derék közegeiben véli feltalálni. Nem hiszi, hogy a mi földműves és munkásnép gazdasági, társadalmi, erkölcsi jólétét és emelkedését oly közelről érdekli, az őket hidegen hagyja s meg van győződve arról, hogy a magyar közigazgatás nagy és nemes tradícióihoz híven a nép boldogításának ezen nagy és nemes munkájából a maguk osztályrészét ki fogják venni.

A gazdaközönség pártpolitikát nem csinál, mert minden párt hazafias támogatására egyaránt számít. A gazdaközönség ügyét a magyar nemzet ügyétől, annak alkotmányától és szabadságától soha el nem választhatja és elválasztani nem engedheti s ennek fejében csak azt kéri minden alkotmányos kormánytól, hogy a magyar földet el ne felejtse, annak érdekét első helyre tegye, annak létfeltételeit politikai érdekek vagy hatalmi szempontoknak soha fel ne állítja s állattenyésztésünk, gabonatermelésünk, szőlőművelésünk és egyéb közgazdasági ágaink fejlődésének megszerzett biztosítékait illuzóriusokká tenni ne engedje.

A gyűlés közönsége nagy figyelemmel hallgatta Darányi fejtegetéseit s a beszédet számtalanszor meg-megszakította viharos éljenzés és helyeslés.

Bernát szövetségi igazgató által előterjesztett jelentést, továbbá az 1908. évi zárszámadást és 1909. évi költségelőirányzatot vita nélkül elfogadták.

Majláth gróf a magyar középbirtokos-osztály helyzetéről, Nyegre László a közigazgatási tisztviselők szociális feladatairól, Meskó Pál a gazdák szervezkedésének fontosságáról beszélt.

Pallavicini örgróf napirenden kívül határozati javaslatot nyújtott be s erős szavakkal utasította vissza a külügyminiszternek amaz intézkedését, amelylyel a magyar gazdák rovására gazdasági engedményeket tesz a Balkán államoknak; javasolja, hogy a közgyűlés tiltakozzék ez ellen és a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés keretében tartsa szem előtt a Magyar Gazdaszövetségnek június hó 7-én hozott határozatát.

A javaslatot egyhangu lelkesedéssel tette magáévá a közgyűlés.

A jutalmak kiosztása és az igazgató-választmány kiegészítése után — amelybe Fernbach Károly főispán Darányi indítványára lelkesedéssel bevalasztott — Miacsics zágrábi esperes a szerb gazdák nevében bejelentette, hogy az összes szerb gazdaszövetkezetek csatlakoznak a Magyar Gazdaszövetség magasabb céljának megvalósításához.

A közgyűlés után bankett volt, melyen számos felköszöntő hangzott el.

A bankett után fogadta Darányi miniszter a Szilágyi községi küldöttséget, akik egy a község mellett elterülő földdarabot óhajtanak megvenni. A küldöttség szószólója Bálint plébános volt, Fernbach főispán szintén melegen ajánlotta a kérelem teljesítését. Majd Günther Ferenc vezette a miniszter elé a vármegyei gazdasági egyesület 40 gazdakörének együttes küldöttségét, Schadt Ignác, a vármegyei tejszövetkezetek elnöke kérte a vármegyei tejszövetkezetek támogatását. A szabadkai gazdakör küldöttségét Regényi Lajos mutatta be a miniszternek.

A vendégek a fürdőtelep megtekintése után 6 órakor különvonaton elutaztak.

Uj gyár Topolyán. Vojnits István alispán megkereste Császár Péter topolyai főszolgabíró, hogy a járásban jelölje ki azt a községet, mely alkalmas volna egy börgyár alapítására és hogy az illető község mily foku támogatásban hajlandó a gyárat részesíteni. Landesmann Lipót budapesti bankigazgató ugyanis egy angol pénzesoporttal egy millió 200,000 korona alaptőkével a zimonyi vonal mentén egy börgyárat akar alapítani. A főbíró e célra Topolyát jelölte meg s Landesmannal érintkezésbe is lépett. A község a gyár céljaira átengedné a régi marhalegelőt és tíz évi adómentességet engedélyezne az új gyárnak azzal a feltétellel, hogy a munkások lehetőleg topolyaiak legyenek. Ezt az ajánlatot Landesmann közölte az angol pénzesoporttal, mely műszakilag meg fogja vizsgálni, hogy a kijelölt terület alkalmas-e a börgyár felállítására.

Gabonaárak a zombori piacon

1909. évi június hó 25-én.

Rovatvezető: P.

A keszárüzlet mai részleteiről a következőket jelenthetjük:

A búzában ma élénk volt az üzlet. Hozatala, kínálata és a vételkedv emelkedett. Ez az árat 1 koronával magasabbra emelte.

A zabban a készletek nagyon lepadtak, az árak ezért 20—30 fillérig emelkedtek.

Az árpa változatlanul lanyha irányu és eladások csak szórványosan fordultak elő. Az árak nem változtak.

A tengeri forgalma még mindig emelkedett irányu. Hozatala, kínálata és a vételkedv egyaránt élénk volt. Az árak változatlanok maradtak.

A repce hozatala gyenge volt. Ára egy koronával visszaesett.

Az árak a következők voltak:

Buza	31.—	K-tól —	32.—	K-ig
Zab	16.60	"	17.20	"
Árpa	16.80	"	17.—	"
Tengeri	14.60	"	15.—	"
Bab	11.50	"	12.—	"
Uj repce	25.20	"	26.—	"
Köles	—	"	—	"
Kendermag	—	"	—	"
Bükkönymag	—	"	—	"

Mindent q-kint = 100 kilogrammonként számítva.

A község köréből. *)

Az időjelzés.

Városunk községének bizonyára csak igen csekély része tudja, hogy az Országos Meteorológiai Intézet naponta megsürgönyzi Zomborba a legközelebbi 24 órára vonatkozó időjósításait. Oka ennek az, hogy a postahivatalban egy sötét folyosó eldugott oszlopára van kifüggesztve az a táblácska, amelyről ez az időjósítás leolvasható. Ennek a tudományos alapon készülő időjósításnak, amely csaknem mindig holtbizonyosra bevág, községünk nagy hasznát vehetné. Okosan tenné tehát a zombori postahivatal vezetőse, ha ezt a táblát a postahivatal utcai falán függesztetné ki egy üveg- vagy drótfonatos szekrényében.

Zombor, 1909. évi június hó 25-én.

H. F.

*) E rovat alattiakért nem felel a szerk.

ÜZLETATVÉTEL.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Zomborban 50 év óta fenálló és jó hírnévnek örvendő volt

SCHLOTZER-féle

szijgyártó üzletet

átvettem. Megrendelések, ugyszintén minden e szakmába vágó javítások elfogadtatnak és szolid árak mellett pontosan eszközölköttek. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Darázsy Gyula,

szijgyártó. 174-3-1

(Falcone-féle ház, a Korzó-kávéház mellett.)

600/1909. szám.

Pályázat.

Dernye község előjárósága leköszönés folytán 600 korona készpénz és teljes ruházat és felszerelés javadalmazással egybekötött gyalogrendőri állásra pályázatot hirdet. A szabályszerűen felszerelt kérvények Dernye község előjáróságához **folyó évi július hó 5-ig** benyújthatók.

Dernyén, 1909. évi június hó 17.

Dobsinszky Lodomér, Tücherer Boldizsár,
jegyző. 172-2-2 bíró.

Hirdetések felvételnek

a legolcsóbb árak mellett
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN
Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

Kiadó földbirtok.

477 katasztrális hold
szántóföldem
a zentai határban

gazdasági épületekkel
folyó évi október hó 1-től

kezdve **több évre**
haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni velem
Zentán szóval vagy
írásban.

RUDICS IGNÁC

földbirtokos. 169-10-3

Jó és megbízható
aratógépet

szívesen vásárolja a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee” kévekötő aratógép,
- „Milwaukee” marokrakó aratógép,
- „Milwaukee” fűkaszáló gép,
- „Milwaukee” aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee” köszörülőgép,

102-16-14

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve.

Írjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

A magyar újságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kerlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

BRAUN SÁNDOR HACSAK GÉZA

□ Naponként 125,000 példány! □

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16 K - f. Negyedévre 4 K - f.

Félévre 8 K - f. Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élelap!!!

Páratlan népszerűség!!!

Remek szöveg. Pompás képek!

o o Mesésen olcsó! o o

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre . . . 6 K - f.

Félévre 3 K - f.

Negyedévre . . . 1 K 50 f.

Egy hónapra . . . - K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ”-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a díszes „FIDIBUSZ - NAPTÁR”-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

- BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9. -

Az Erzsébet-ligetben

minden szerdán este 6 órától
8-ig és minden szombaton
00 este 8 órától 10-ig 00

TÉRZENE

van.
A térzene alatt ülőhely a
ligeti padokon egyszeri hasz-
00 nálatra 6 fillér. 00

Belépődíj nincs.

HERKULES SZIVÓR-VALLALAT
BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 30.

ÉLISMERT LEHÍRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETER
TELJES JÓTÁLÁSSAL

ELSŐRENĐŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR ÜZEMKÖLTÉSÉG.
MEGTEKINT
LŐERŐ ÓRÁNKINT
METŐK. KB. 1 1/2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEJYZÉK INGYEN.

102-26-17